

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Tertium. Adulterium cum pro missione Matrimonii. parag. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. III.

Tertium Crimen.

Adulterium cum promissione.
Matrimonii.

¶ **S**I Titius vir Bertæ, etiam per solum matrimonium ratum, committat adulterium cum Catharina, promittens huic matrimonium post Bertæ mortem, incidit, & in impedimentum dirimens matrimonium inter ipsum Titium, & dictam Catharinam. Vides

C. Si quis
irvenite.
C. Relatum
31. q. 1
C. Signifi-
cavit nobis
De eo, qui
duxit.

Sanch.
lib. 7. ma-
tr. d. 79.
nu. 6.

Primò, hic non requiri occisionem, nec conspirationem, nec intentionem mortis; sufficit enim adulterium cum promissione, quam certè promissionem, negari non potest, dare ansam captandæ mortis conjugis. Vides secundò, nec requiri juramentum, quia promissio sine juramento venissima promissio est. Vides Tertio, promissionem non debere esse revocatam, nam, si est revocata, evolat, & non perfolvit promissio rat adulterium, & simul promissio hoc impedimentum delinquentibus affigit. Revocatio autem, vel expressa esse potest, vel tacita, cujus tacita nonnulla exempla habere potes à Sanchez. b

2. Sed adhuc sunt addendæ notationes quatuor. Notatio prima. Adulterium hic intelligitur eo modo, quo intelleximus §. præced. num. 8.

3. Notatio secunda. Promissio debet esse acceptata ab altero conjugis, si enim acceptata non est vim promissionis, saltem completè, non habet; Sed non est necesse, ut alter repromittat, siquidem nullum jus requirit ejusmodi repromissionem; quia tamen debet esse acceptata, ideo alteri significari omninò debet, ut dicam numero 6.

Quid si solum sit externa, sed fictio animo facta, atque adeò nullo modo interna? Respondeo, non sufficere, tum pro foro poli; tum, si possit probari, pro foro fori, quia verè tunc non est promissio eni jura, (quæ cum sint odiosa, non debent extendi) adnexerunt impedimentum. Ita Henriquez & aliique, licet Sanchez d putet, sufficere, quia

Henr. lib.
12. c. 14. n.
3.
G. Hurt. d.
3. mat.

finis legis est, tollere ab adulteris occasi- nem captandæ mortis conjugis. Sed certè

finis legis non cadit sub legem nisi quatenus in verbis legis comprehenditur. Quare sententia Henriquez est à nobis approbanda.

diff. 2. n. 1.
C. 9.
Per. de
matr. d. 79.
sect. 4.
Ver. sig. 4.
Cere. quæ.

4. Notatio tertia. Requiritur, ut dicta promissio sit absoluta, vel si sit conditionata, ut tranferat in absolutam per adventum conditionis, qui scilicet eventus fuerit ante mortem conjugis. Si sic y. g. promittat dictus Titius prædictæ Catharinæ. *Te ducam in uxorem, si meus Pater discesserit ab hac Vrbe*, necesse est, ut discessus Patris sit ante mortem Bertæ, ut cum adulterio confurgat impedimentum.

d. Sanch.
lib. 7. ma-
tr. d. 79. nu. 11.

5. Quid, si sic promittat Titius: *Te Catharinam ducam, si moriatur Berta mea uxor?*

Convinc.
d. 71. nu. 17.
Castrop.
4. de imp.
p. 11. nu. 11.
C. Castrop.
lo. cit.
citans Cr.
monit.
G. Hurt.
Acrop.
com. 30.

Respondeo, tunc cum adulterio exurgere impedimentum, quia in casu hoc hujusmodi promissio æquivaler promissioni absoluta, ut rectè notat f Aversa; siquidem hæc conditio (si moriatur mea uxor) semper imbibitur in promissione, quantum vis absoluta matrimonii, facta à conjugato: ergo non reddit illam diversam ab absoluta, & ex alia parte illa locutio potius auget, quam minuit ansam captandæ mortis conjugis.

6. Notatio quarta. Dicitur est, promissionem debere esse acceptatam. Jam quæro, an acceptatio hæc debeat esse externo aliquo signo facta ei, qui promisit?

Novus.
Rodrig.
f. Acrop.
sta. qu. 11.
sect. 3. de
S. tam.

Respondeo, ita profectò; secus completa promissio non esset. Ita Sanchez, g aliique. Lege item Delugo, b qui hanc exteriori significationem acceptationis necessariam esse putat in promissionibus onerosis; qualis certè est ea, de qua loquimur (quamvis non in gratiis).

7. Quid, si alter, qui debet acceptare, taceat?

de imp.
Tr. 2. d. 7.
de Dina.
C. prom.
na. 65.
i. Sanch.
c. nu. 75.
Bona. de
matr. 3.
p. 6. nu. 4.

Respondeo, si taceat, & internè non acceptet, ut dixi numero tertio sufficiens, & vera acceptatio non est. Quæstio ergo solum esse possit, quando quis acceptat internè, & tacet. Ad quam dico, reduci id tandem ad illam regulam: *Qui tacet, consentire videtur*: quam communiter Doctores explicant, valere semper in favorabilibus ipsi tacenti, non verò in odiosis, seu ipsi nocivis. Quid ergo? valetne in casu nostro? Sanchez i putat non valere, quia, sumus (ait) in nocivis, illa enim ac-

cepta.
Castrop.
c. nu. 10.

ceptatio re vera avert, causatque impedimentum matrimonii, quod incommodum est, & detrimentum. Coninch a putat, valere, quia sumus (ait) in favorabilibus, illud enim matrimonium apprehenditur ab illis adulteris, ut bonum. Quoniam verò utraque sententia est probabilis, rationes utrinque adductæ apud eorum Doctores videantur.

8. Si ex circumstantiis colligatur, illud silentium esse potius contemptum, quam acceptationem, certum est, non sufficere, non esse tunc iudicandum, adesse acceptationem, ut non iudicatur (inquit in simili Delugo l.c.) si dicente Scurra puellæ Regiæ, Tibi promitto matrimonium, puella taceat: tunc enim silentium illud contemptum significat, non consensum.

Ex dictis vides, adulterium solum sine aliâ promissione, vel promissionem solam (quæ certè est peccatum & grave) sine adulterio non esse impedimentum dirimens, ut rectè monet ibidem Averfa.

9. Ex dictis sequentem casum decidamus. Titius, & Catharina bona fide putantes Titii uxorem obiisse, sibi invicem promiserunt matrimonium, deinde cognoverunt eam vivere, & nihilominus commiserunt adulterium, incurrerunt ne impedimentum, de quo loquimur?

10. Respondeo; Incurrerunt (ait Averfa, & in simili Perez d) quia jam adsunt illa duo, quæ ad pariendum hoc impedimentum requiruntur, nempe promissio & adulterium. Et quamvis ex Jure supra dixerimus. Adulterium debere esse formale, hoc est cognitum, ut tale; tamen non invenitur in Jure, quod promissio debeat esse cum notitia, quod, propter viventem conjugem, fieri illa promissio non possit.

11. Hæc illi, à quibus dissentire me cogit distinctio est hic adhibenda. Si Titius, & Catharina adulterium post cognitionem vitæ Bertæ committunt ex vi promissionis factæ, seu ex confidentia, quod erant, (vel ita loquar) sponsi cum spe futuri matrimonii, sanè tunc assentior impedimentum constringere, quia sic persistit promissio & quidem sub mala fide, quæ antea erat sub bona. At verò, si cognita Bertæ vita, apprehenderint Titius, & Catharina, promissionem illam jam evanuisse, quia inter ipsos matrimonium intercedere amplius non potest, committuntque deinde

adulterium abstrahendo ab illa promissione, impedimentum non contrahent, quia sic adulterium non est conjunctum cum promissione, siquidem in illa jam, ut dictum est, in hoc posteriore casu, amplius non persistit.

§. IV.

Quartum Crimen.

Adulterium conjunctum cum matrimonio attentato.

1. **S**I Titius vir Bertæ per Matrimonium, etiam tantummodo ratum, committat cum Catharina adulterium, & insuper iidem id est Titius, & Catharina attentent contrahere matrimonium per verba de presenti, statim enascitur inter ipsos impedimentum dirimens: attentent (dixi) nam vivente conjugè, verum nunquam erit cum alio matrimonium. Neque mirum est, in hoc casu enasci dictum impedimentum; si enim illud, ex sola promissione matrimonii cum adulterio, confurgit, multo magis ex consensu presenti.

Nihil præterea hic notandum occurrit, quod ex proximè dictis colligi non possit.

Quo Jure inductum est impedimentum Criminis?

1. **S**anè Jure Ecclesiastico, ut patet ex Textibus initio hujus Cap. allatis. Verum institui hunc paragraphum, ut notarent duo.

Primum, Cum Infideles, non subiaceant legibus Ecclesiasticis, ideo fit, ut, si duo ex ipsis committant prædicta crimina, non futurum sit invalidum eorum matrimonium ex hoc Capite, ut re ipsa invalidum non fuit matrimonium David cum Bersabæa Adultera, post Utriæ mortem, ab eodem David interfecti.

2. Secundum. Quid si aliquod ex prædictis criminibus committatur ab altero, qui sit Christianus, altero existente Infideli?

Respondeo, Sanè tunc redundaret impedimentum dirimens inter ipsum nam ad contrahendum invalidè matrimonium satis, superque est, ut alter ex contrahentibus impedimento alligeretur. Quemadmodum